

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ TARYBOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS

2017 m. gruodžio 14 d. Nr. D5-440

Vilnius

Posėdis įvyko – 2017 m. lapkričio 14 d.

Posėdžio pirmininkas – Martinas Žaltauskas

Posėdžio sekretorė – Jurgita Liaugminė

Dalyvavo: dalyvių sąrašas pridedamas.

DARBOTVARKĖ:

1. Nevyriausybinių organizacijų sąvokos – Martinas Žaltauskas
2. Pilietinės Visuomenės Plėtros Agentūros pristatymas – Rytis Jokubauskas
3. NVO duomenų bazės sudarymo situacija – Aurelija Olendraitė
4. Situacijos dėl VTEK vykdomų sprendimų prieš NVO atstovus aptarimas – Martinas Žaltauskas
5. NVO tarybos sprendimai dėl NVO fondo darbo grupės ir VRM teritorinio bendradarbiavimo priežiūros komiteto vadovų pasikeitimo – Martinas Žaltauskas
6. Kiti klausimai, kito posėdžio data.

1. SVARSTYTA. Nevyriausybinių organizacijų sąvokos (*skėtinė, nacionalinė, vietinė*).

NVO Tarybos posėdį pradėjo jos pirmininkas M. Žaltauskas, pakviesdamas visus NVO tarybos narius įsitraukti į diskusiją dėl nevyriausybinių organizacijų sąvokų:

- nacionalinė skėtinė nevyriausybinių organizacijų sąvoka – nevyriausybinių organizacijų sąvoka, įsteigta pagal Lietuvos Respublikos *asociacijų įstatymą*, vienijanti vienoje ar keliuose atskirose viešosios politikos srityse veikiančias nevyriausybines organizacijas, siekiančias bendrų tikslų (*šaltinis: Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymas*). Asociacija, vienijanti fizinius asmenis arba fizinius ir juridinius asmenis, nėra nacionalinė skėtinė nevyriausybinių organizacijų sąvoka.

Nacionalinė skėtinė NVO taip pat gali veikti pagal Jungtinės veiklos sutartį, kuri turi būti sudaryta laikantis Civilinio kodekso LI skyriaus „Jungtinė veikla (partnerystė)“ 6.969 straipsniu, pagal kurį Jungtinės veiklos (partnerystės) sutartimi du ar daugiau asmenų (partnerių), kooperuodami savo turimą darbą ar žinias, įsipareigoja veikti bendrai tam tikram, neprieštaraujančiam įstatymui tikslui arba tam tikrai veiklai. Jeigu jungtinės veiklos tikslas nėra susijęs su pelno siekimu, jungtinės veiklos sutartis vadinama asociacijos sutartimi.

2017-11-10 15:37

- nacionalinė NVO – vienijanti fizinius ir/ar juridinius asmenis ir veikianti vienoje ar keliose viešosios politikos srityse visos šalies mastu.
- regioninė NVO – vienijanti fizinius ir/ar juridinius asmenis ir veikianti ne mažiau nei pusėje to regiono (apskritis) savivaldybių
- vietos NVO – vienijanti fizinius ir/ar juridinius asmenis ir veikianti tik vienos savivaldybės lygmeniu.

NVO tarybai pristatytos nevyriausybinų organizacijų veiklos pagal viešosios politikos sritis: vaiko gerovės, jaunimo, senjorų, neįgalųjų, lygių galimybių, žmogaus teisių apsaugos, bendruomenių stiprinimo, socialinės atskirties ir skurdo mažinimo, švietimo ir mokslo, gero valdymo principų taikymo ir demokratijos plėtros, vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos teikimo, kultūros ir meno, sporto, sveikatos, vartotojų teisių apsaugos.

NUTARTA. Pateikti aptartas nevyriausybinų organizacijų sąvokas NVO plėtros įstatymo keitimo projektui.

2. SVARSTYTA. Pilietinės Visuomenės Plėtros Agentūros pristatymas.

NVO tarybos nariams pristatyta Pilietinės Visuomenės Plėtros Agentūros vizija:

Lietuvos pilietinės visuomenės būklės analizė

Stipri pilietinė visuomenė ir joje veikiančios aktyvios, piliečiams atstovaujančios nevyriausybines organizacijas (NVO) – tai demokratijos ir nacionalinio saugumo garantas, darbo vietų šalyje kūrėjas. Remiantis atliktų tyrimų išvadomis, konstatuojama, jog dėl fragmentuoto, todėl ilgalaikių rezultatų neužtikrinančio, tik paslaugoms teikti skiriamo NVO finansavimo, Lietuvos pilietinė visuomenė tebėra silpna, piliečių įsitraukimas į NVO smunka, piliečiai ir NVO menkai dalyvauja viešojoje politikoje, o ligšiolinės pilietinės visuomenės stiprinimo priemonės – neveiksmingos. Studijoje akcentuojama, jog pilietinės visuomenės plėtros proveržį gali paskatinti strateginis NVO institucinių gebėjimų stiprinimas, kokybiškai organizuojama savanorystė ir piliečių įtraukimas į viešąją politiką, tačiau lig šiol šios prioritetinės sritys buvo fragmentuotai finansuojamos laikinųjų užsienio šalių fondų, itin ribotai ES investicijų priemonėse bei vos 2 teminėse programose.

PVPA tikslas, veiklos, rezultatai

Siekiant kryptingai stiprinti pilietinės visuomenės organizacijas bei įgalinti piliečius dalyvauti viešojoje politikoje, taip prisidedant prie Lietuvos pažangos strategijos „Lietuva 2030“ įgyvendinimo, sėkmingo veikimo ES bei integracijos į EBPO, siūloma įsteigti ir reikšmingus ir ilgalaikius socialinius pokyčius orientuotą, tarpsektorinę valstybės biudžeto lėšomis finansuojamą Pilietinės visuomenės plėtros agentūrą (PVPA). Siekiant stiprinti bendruomeniškumą ir NVO bei bendruomenes įtraukti į sprendimų priėmimo procesus, tokią agentūrą (NVO fondo) steigti numatyta ir XVII LR Vyriausybės programoje.

PVPA veiklos: (1) NVO veiklų, prisidedančių prie efektyvaus ir demokratiško dalyvavimo viešojoje politikoje, bei pilietinės visuomenės (organizacijų) gebėjimų ugdymo finansavimas, ES ir užsienio šalių fondų finansuojamų projektų kofinansavimas; (2) informacijos apie NVO sektorių

kaupimas ir analizė, NVO vaidmens ir veiklos rezultatų viešinimas, geresnio suderinamumo su kitais NVO sektoriaus donorais užtikrinimas, gero valdymo principų sklaida NVO sektoriuje.

Prognozuojami PVPA veiklos rezultatai: (1) sustiprintas bendruomeniškumas: išaugęs pilietinėse veiklose, tarp jų ir NVO, kokybiškai dalyvaujančių gyventojų skaičius, sustiprėjusi pilietinės visuomenės organizacijų veikla; (2) užtikrintas veiksmingesnis viešasis valdymas: išaugęs valstybės institucijų konsultacijų su visuomene skaičius, NVO ir valstybės institucijų partnerystė, didesnis skaičius piliečių, žinančių, kokiais būdais teikti siūlymus jiems svarbiais klausimais, gyventojų aktyvesnis dalyvavimas sprendžiant viešuosius reikalus, užtikrinti teisės viršenybės principai.

Finansavimo resursai, šaltiniai, teisės aktų pokyčiai

Norint užtikrinti siekiamą kokybinį pilietinės visuomenės plėtros proveržį, numatomas kasmetinis 20,5 mln. EUR lėšų poreikis, siūlomas finansuoti iš nepaskirstytų 2 ir 1 procentų gyventojų pajamų mokesčio, taip pat optimizuojant ilgainiui PVPA konsoliduoti ir iš valstybės biudžeto finansuojamas NVO programas. Steigiant PVPA siūloma koreguoti NVO plėtros ir Gyventojų pajamų mokesčių įstatymus, detalų PVPA veikimą aptariant PVPA įstatuose.

Siūlomas PVPA veiklos modelis

Studijoje įvertinami 3 galimų PVPA valdymo modelių (NVO savireguliacija, valdoma išimtinai valstybės, bendradarbiaujant valstybės institucijai ir NVO) privalumai ir rizikos. Siūlomas kokybišką skirtingų sektorių bendradarbiavimą, nepriklausomumą nuo vienos tematinės žinybos bei skaidrumą užtikrinantis PVPA modelis – viešoji įstaiga, įsteigta ir valdoma bendradarbiaujant valstybės institucijai (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pagal NVO plėtros įstatymą) bei didžiausią pilietinės visuomenės organizacijų atstovavimą užtikrinančios NVO. PVPA sprendimus priimtų visuotinis dalininkų susirinkimas, tvirtinantis 5 asmenų valdybą, sudarytą iš NVO srities ekspertų valstybiniame ir NVO sektoriuose, priežiūrą vykdytų 5 asmenų komitetas. Administraciją formuotų dalininkų susirinkimo tvirtinamas direktorius, projektų paraiškas vertintų nepriklausomi ekspertai. Studijos prieduose pateikiama PVPA steigimo ir veiklos rizikų analizė, gerieji NVO praktikos pavyzdžiai, NVO sektoriaus finansavimo poreikis ir panašių užsienio šalyse veikiančių fondų apžvalga.

NUTARTA. Pritarti Pilietinės Visuomenės Plėtros Agentūros vizijai, toliau tęsti studijos rengimą ir pristatymą valstybės institucijoms ir kitoms tikslinėms grupėms.

3. SVARSTYTA. NVO duomenų bazės koncepcija.

NVO tarybos nariams pristatyta projekto „Kurk Lietuvai“ rengiama NVO duomenų bazės koncepcija. <http://kurklt.lt/projektai/nvo-duomeniu-bazes-steigimo-koncepcijos-parengimas-3/>

NUTARTA. Pritarti projekto „Kurk Lietuvai“ iniciatyvai, kurios pagrindinis tikslas yra „parengti NVO duomenų bazės steigimo koncepciją tobulinant teisės aktuose numatytą NVO sąvoką“.

4. SVARSTYTA. VTEK vykdomų sprendimų prieš NVO atstovus aptarimas.

NVO tarybos pirmininkas M. Žaltauskas informavo, kad toliau vykdomas VTEK tyrimas dėl NVO atstovų, bet nėra aišku, kas laikoma „administravimo įgaliojimais“, nes tarkim Henrika Varnienė su Šarūnu Narbutu VTEK išteisinti, Tautvydas Kaltenis nubaustas, o Žymantas Morkvėnas planuojamas nubausti.

NVO tarybos nariams buvo pateikti šie VTEK sprendimai:

- **2017-10-25 posėdyje VTEK nusprendė**

- Nutraukti tyrimus dėl dviejų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo tarybos narių elgesio

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (VTEK) nusprendė nutraukti tyrimus dėl Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo (VVSSF) tarybos pirmininko bei nario Šarūno Narbuto ir šio fondo narės Henrikos Varnienės elgesio. Buvo aiškinamasi, ar jie nepažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų nustatyta tvarka ir terminais deklaruoti privačius interesus. Tyrimą VTEK atliko Seimo Antikorupcijos komisijos pranešimo pagrindu. Tyrimo metu nustatyta, kad Š. Narbutas ir H. Varnienė nepatenka į VTEK kontroliuojamų asmenų sąrašą ir jiems nėra taikytini Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimai.

- Dizainerių sąjungos valdybos pirmininkas pažeidė įstatymą

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (VTEK) vienbalsiai nusprendė, kad Lietuvos dizainerių sąjungos (LDS) valdybos pirmininkas Tautvydas Kaltenis pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimus nustatyta tvarka ir terminais deklaruoti privačius interesus.

Tyrimą VTEK atliko patikrinusi, kaip T.Kaltenis deklaruoja privačius interesus. Tyrimo metu nustatyta, kad LDS jis vadovauja nuo 2000 m., tačiau privačių interesų deklaracijos nėra pateikę iki šiol. T.Kalteniui yra taikytinos Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatos, kadangi asociacijos LDS veikla yra iš dalies finansuojama Kultūros rėmimo fondo lėšomis, kuri administruoja Lietuvos kultūros taryba, o LDS valdybos pirmininko pareigybė, pagal suteiktus įgaliojimus, atitinka valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens apibrėžimą.

<http://vtek.lt/index.php/posedziu-informacija/340-2017-10-25-posedyje-vtek-nusprende>

- **2017-10-31 posėdyje VTEK nusprendė**

- Išplėsti tyrimą dėl aplinkos ministro K. Navicko elgesio

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (VTEK) nusprendė išplėsti atliekamą tyrimą dėl aplinkos ministro Kęstučio Navicko elgesio. Papildomai bus tiriamos aplinkybės, nurodytos gautame pranešime, kuriame remiamasi dienraščio „Kauno diena“ publikacija „Aplinkos ministrą klampina milijonai ir interesai“ (2017-10-19). Publikacijoje teigiama, jog politikas šių metų pavasarį dalyvavo savo buvusios darbovietės VšĮ „Baltijos aplinkos forumas“ (BAF) Šilutėje organizuotame renginyje dėl BAF vykdomos „LIFE Viva Grass“ programos. Tyrimą dėl K. Navicko elgesio VTEK pradėjo šių metų spalio pradžioje. Aiškinamasi, ar ministras nepažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimo vengti interesų konflikto, o jam kilus – nusišalinti bei nesinaudoti pareigomis siekiant paveikti kitų asmenų sprendimą, galintį sukelti interesų konfliktą. Tyrimas pradėtas gautų prašymų pagrindu. Į VTEK kreipėsi pats K. Navickas ir Seimo narės Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė bei Ingrida Šimonytė. Remiantis dienraštyje „Kauno diena“ pasirodžiusia publikacija „Ministro buvusiam darbdaviui – milijonai“ (2017-09-28), prašyta įvertinti informaciją apie K. Navicko įsakymu sudarytos komisijos skirtą paramą jo buvusios darbovietės - BAF - projektui ir nustatyti, ar šioje situacijoje ministras savo veiksmais nepateko į interesų konfliktą.

- Pradėti tyrimą dėl VšĮ „Baltijos aplinkos forumas“ direktoriaus elgesio

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (VTEK) pradėjo tyrimą dėl VšĮ „Baltijos aplinkos forumas“ direktoriaus Žymanto Morkvėno elgesio. Bus aiškinamasi, ar jis nepažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimo nustatyta tvarka ir terminais

deklaruoti privačius interesus. Tyrimas pradėtas gauto pranešimo pagrindu. Teigiama, jog Ž. Morkvėnas nėra pateikęs privačių interesų deklaracijos, tačiau pagal einamas pareigas tokią prievolę galbūt turi. Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas prie valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų – kuriems taikoma ir privačių interesų deklaravimo pareiga – taip pat priskiria asmenis, kurie turi administravimo įgaliojimus dirbdami viešosiose įstaigose ir asociacijose, gaunančiose lėšų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų ir fondų.

<http://vtek.lt/index.php/posedziu-informacija/349-2017-10-31-posedyje-vtek-nusprende>

NVO tarybos posėdyje buvo keliamas klausimas, kaip suprantami administravimo įgaliojimai, nes VŠĮ *administravimo įgaliojimą* turi pvz. ligonines direktorius, arba savivaldybių asociacijos direktorius ir panašios VŠĮ bei asociacijos įkurtos ir kontroliuojamos valstybės ar savivaldybių institucijų. Tačiau kodėl NVO vadovas yra VTEK akiratyje, jei jam niekas tų įgaliojimų nesuteikė, o finansavimą pastarosios gauna konkurso būdu projektų vykdymui. Tad logišku ar nelogišku supratimu, įgaliojimų suteikimas galimas tik valstybės kontroliuojančioms VŠĮ ar asociacijoms pagal Viešojo administravimo įstatymą: <https://www.infolex.lt/ta/63276:str4-1>. Įstatymo 2 straipsnis pateikia tokius apibrėžimus:

Asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, – valstybės politikai, valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai, teisėjai, žvalgybos pareigūnai, profesinės karo tarnybos karininkai, asmenys, dirbantys valstybės ir savivaldybių įmonėse, biudžetinėse įstaigose ir turintys administravimo įgaliojimus, asmenys, dirbantys viešosiose įstaigose ir asociacijose, kurios gauna lėšų iš Lietuvos valstybės ar savivaldybių biudžetų ir fondų, ir turintys administravimo įgaliojimus, Lietuvos banko darbuotojai, turintys viešojo administravimo įgaliojimus (atliekantys finansų rinkos priežiūros, vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų nagrinėjimo ne teisme funkcijas ir kitas viešojo administravimo funkcijas), akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių akcijos, suteikiančios daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei, vadovai ir vadovų pavaduotojai, taip pat kiti asmenys, turintys viešojo administravimo įgaliojimus.

NUTARTA. NVO tarybai kreiptis į VTEK dėl viešosios konsultacijos, prašant paaiškinti, kas būtų priskirtas asmenims, kurie turi viešojo administravimo/administravimo įgaliojimus.

5. SVARSTYTA. NVO tarybos sprendimai dėl NVO fondo darbo grupės bei VRM teritorinio bendradarbiavimo priežiūros komiteto vadovų pasikeitimo.

M. Žaltauskas informavo dėl NVO fondo darbo grupės vadovo ir VRM teritorinio bendradarbiavimo priežiūros komiteto pakeitimų: vietoje Manto Zakarkos ir Juditos Akromienės siūlomas Edvinas Regelskis.

NUTARTA. Pritarti pateiktai E. Regelskio kandidatūrai.

Posėdžio pirmininkas

Martinus Žaltauskas

Posėdžio sekretorė

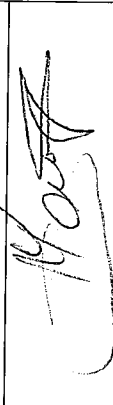

Jurgita Liaugminė

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ TARYBOS POSĖDŽIO DALYVIŲ SĄRAŠAS

2017-11-14

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Organizacija, pareigos	Parašas
1	2	3	4
1.	Eitvydas BINGELIS	Socialinės apsaugos ir darbo viceministras	
2.	Zita BRUŽAITĖ	Lietuvos meno kūrėjų asociacijos narė	
3.	Paulius GRADECKAS	Ministro Pirmininko patarėjas	
4.	Dovilė JUODKAITĖ	Asociacijos „Lietuvos neįgalųjų forumas“ prezidentė	
5.	Audronė KALADŽINSKIENĖ	Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos Pilietinio pasipriešinimo skyriaus vedėja	
6.	Reda KNEIZEVIČIENĖ	Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjungos pirmininkė	
7.	Jadvyga LISEVIČIŪTĖ	Kultūros ministerijos Meno ir kūrybinių industrijų politikos departamento Regionų kultūros skyriaus vyriausioji specialistė	
8.	Dalia MASAITIENĖ	Vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo politikos departamento Vietos savivaldos politikos skyriaus vedėja	
9.	Jolita MEŠKELYTĖ	Teisingumo ministerijos Teisinių institucijų departamento Informacinių išteklių koordinavimo skyriaus vedėja	
10.	Aurelija OLENDRAITĖ	VSI „NVO teisės institutas“ direktorė	

11.	Tomas	PŪTYS	Švietimo ir mokslo ministerijos Mokymosi visą gyvenimą departamento Neformalaus švietimo skyriaus vedėjas	
12.	Edvinas	REGELSKIS	Maltos ordino pagalbos tarnybos vaikų dienos centrų koordinatorius	
13.	Birutė	SABATAUSKAITĖ	Lietuvos žmogaus teisių centro direktorė	
14.	Marija	ŠARAITĖ	VO „Baltosios piršinės“ vadovė	
15.	Elena	Urbanienė	NVO vaikams konfederacijos direktorė	
16.	Jolanta	VAIČIŪNIENĖ	Žemės ūkio ministerijos Kaimo plėtros departamento Alternatyviosios veiklos skyriaus vyr. specialistė	
17.	Ona Marija	VYŠNIAUSKAITĖ	Respublikos Prezidento patarėja	
18.	Mantas	ZAKARKA	LiJot prezidentas	
19.	Roma	ŽAKAITIENĖ	Lietuvos savivaldybių asociacijos direktorė	
20.	Martinas	ŽALTAUSKAS	Labdaros ir paramos fondo „Nevyriausybinų organizacijų informacijos ir paramos centras“ direktorius	
21.	Vigilijus	Pasaris	„Kurė Diktuvei“ LRUK	
22.	Zygmuntas	Korčukon	Aplinkosaugos NVO koordinatorius	
23.	Vilantė	Zemedytė	„AUDONOS NOSYS Gydytojai klounai“	